

Från: Jon Pelling
Skickat: den 8 maj 2020 16:13
Till: Registrator
Ämne: VB: Transkribering pressträff FHM

Kategorier: KE

----- Forwarded message -----

Från: David Johansson <david.j@skrivtolkning.se>

Date: ons 15 apr. 2020 kl 14:36

Subject: Transkribering pressträff FHM

To: <lotta.jernstrom@gmail.com>

Klockan är två. Välkomna till dagens myndighetsgemensamma presskonferens om covid-19. Johanna Sandwall, krisberedskapschef, och Jenny Rehnman från Socialstyrelsen är här. Svante Werger är här, strategisk rådgivare på MSB, och Anders Wallensten, biträdande statsepidemiolog på Folkhälsomyndigheten. Efter presentationerna går det bra att ställa frågor till gruppen, vi har också med någon på länk även idag. Det kommer bli tid för intervjuer efteråt. De flesta kommer hållas ute i solen. Jag lämnar till Anders Wallensten.

-Tack. Det var dags, återigen, att blicka ut över världen. Det närmar sig 2 miljoner fall, varav 126 000 döda. I Europa drygt 800 000 fall och 80 000 döda. Siffrorna fortsätter. Vi har vändningar i vissa länder och vissa lättnader på restriktioner och liknande, det blir intressant att följa, men det är för tidigt att säga något om det. Om vi ser på nya fall i Sverige: Det har varit påsk och under flera dagar har vi sagt att siffrorna är svåra att lita på. Men det ser ut som en bestående nedgång, och jag är försiktigt positiv. Vi får dock avvakta och se att det inte dyker upp fall i efterhand, men det är positivt att vi inte har nått den höjd vi hade innan höjden. I så fall har inte uppgången fortsatt. 11 927 anmälda fall, vaav 482 senaste dygnet. Vi ser inlagt i grafen, med svart linje, IVA-vården, 954 stycken nu, och det är mer eller mindre variation upp och ner. Men det går i alla fall inte uppåt. Om vi ser uppdelning av fall mellan Stockholm och övriga regioner. Efter påsken är inrapporterade fallen ungefär hälften i Stockholm. Den bilden håller i sig, vilket möjligtvis kan tala för att det är korrekta uppgifter, men vi låter det vara osagt. Sedan fick vi en fråga om hur det ser ut i Västra Götaland, och vi har en kurva för det. Som ni ser har det varit, i slutet av mars, en uppgång, men som det ser ut kanske det planar ut även där. Vi får avvakta, men det har inte gått upp efter helgen. Skåne har under hela utbrottet, utom första veckorna - då man fångade folk som kom från resor, legat ganska... Ni har kanske inte tänkt på det, men antalet fall, där skiljer det sig mellan hur mycket staplarna representerar. Det är max 20 fall per dag, alltså mindre än i Stockholm till exempel. Kom den igen där? Ja, jag klickar fel. Antal avlidna i Sverige: Det har fyllts på bakåt. 1203 avlidna nu, men när det fyllts på uppåt har det inte gjorts i den omfattning att det skulle tala för någon uppgång, utan tvärtom: Det ser ut som en viss ljusning. Vi hoppas att det håller i sig. Men som sagt: Det är eftersläpning i synnerhet på antal avlidna och den informationen. Vårt mål har varit och är att platta ut kurvan. Insjukningskurvan, så vården kan hantera situationen. Det fortsätter vi med. Det här gör vi tillsammans, vi har en ny bild på det, men samma innehåll: Stanna hemma, även om du bara är lite sjuk. Du ska också tvätta händerna

med tvål och vatten och avstå från större sociala sammanhang. Och till er över 70 och i andra riskgrupper: Stanna hemma och undvik nära sociala kontakter, håll avstånd inne och ute och avstå från onödiga resor. Det gäller alla, men för dem över 70 speciellt. Tack. Det är Johanna.

-Ja. Först en uppdatering om uppdraget att stödja svensk hälso- och sjukvård och samordning av IVA-platser i landet. Vi fortsätter öka tillgängliga vårdplatser, dagens siffra: 1064 IVA-platser, igår 1046, så det är en successiv ökning av disponibla platser. Vi har några färre covidsjuka än igår. Vi ser också, om vi följer prognosen som Folkhälsomyndigheten tagit fram, på regioner som finns, att de närmaste 5 dagarna har vi god kapacitet för IVA i de flesta regioner och samordningen idag fortsätter, men det kan ske inom de framtagna ramverken. Omställningen vi jobbar med där vi tar höjd för oväntade händelseutvecklingar. Vi jobbar med kris vanligtvis också, och så även nu. Men för att stötta även i sekundätransporter och för att flytta patienter och tillgängliggöra vårdplatser har vi med Försvarsmakten tagit fram ett förslag för helikopterresurser och hur det kan nyttjas av regionerna. Det har vi sänt till SKR för påseende, för att se om man är intresserad av det och hur den resursen ska användas. Det finns en process för det. Vi hoppas vi snart kommer fram till ett sätt att nyttja den resursen om det blir nödvändigt. Det kommer inte användas för att det finns, utan det är en förstärkning om det behövs. Jenny, varågod.

-Tack, jag är tillbaka, jag var här för ungefär 2 veckor sedan och presenterade en nationell lägesbild som Socialstyrelsen gjort. Vi hade fokus på riskgrupper och såg på äldreomsorg och funktionshindersomsorg. Det var under vecka 12. Vi såg bland annat på beredskap och förmåga för materiel och skyddsutrustning. Vi ser att problemen som vi identifierade då och som är kända för oss alla, de kvarstår. Som tidigare sagts på pressträffarna finns en modell med MSB och länsstyrelserna om förfrågan till kommuner för att kompensera deras uppdrag när det gäller materiel och skyddsutrustning. Personalsituationen är ansträngd, folk kan vara sjuka och frånvarande. Frågor om kompetens och att använda materiel och skyddsutrustning är jätteviktigt. Vi stödjer kommunerna i det arbetet. Vi ser också flera positiva tecken. Flera kommuner har börjat organisera arbetet i hemtjänsten, på det sättet som WHO också rekommenderat: Att man arbetar mer teambaserat och organiserat.

Så att man kan minska smittspridningen och så att färre personer besöker boende i hemtjänst. Det finns det flera positiva exempel på idag.

Man tittade också på att snabbintroducera personal. Vi har därför lanserat en sådan introduktion. Vi har en del och vi har Ersta-Sköndal-Bräcke högskola medverkar med oss i utbildningen. Den ska ge baskunskap för att kunna arbeta i äldreomsorg och funktionshinderomsorgen. Den är 4 dagar att genomföra. Gratis för alla att genomföra för alla. Den är webbaserad.

Avrför vi valt att samarbeta med dessa är för att deras del i utbildningen är ett komplement till vår del, den är mer praktisk och det finns också lärare tillgängliga för chatfunktioner och annat som är viktigt för att skapa kvalitet i det här skedet.

Det finns ett begränsat antal platser. Det är 10 000 så väldigt många, men vi vill ändå uppmana som vill gå denna utbildningen, vilket är många som är ute i kommunerna i dagsläget - att de är seriösa och har en pågående diskussion med en arbetsgivare.

Vår egen del innehåller givetvis information om Covid-19, basala hygienrutiner och hur man kan använda sin skyddsutrustning och överhuvudtaget hur man kan jobba inom funktionshinders- och äldreomsorgsområdet för en bättre omsorg.

Jag lämnar över till prefekten Jane Österlind på Ersta-Sköndal, på institutionen för vårdvetenskap.

Vi har oftast fokuserat på utbildningar som rör situationer för den utsatta människan.

Vi kom tidigt att inse att det behövs mer kunskap och att vi också kan hjälpa till eftersom vi är en utbildningsinstitution, att skapa en utbildning för personer som inte har någon vårderfarenhet. Vi har tillsammans med medarbetare jobbat intensivt för att få till den här utbildningen som vi är väldigt glada över. Glada över att få jobba tillsammans med Socialtjänsten i dessa frågor också när situationen är ansträngd. Utbildningen är uppbyggd på tre moduler, den första handlar om organisation kring vård och omsorg. Den tar upp grundläggande lagstiftningar som vi följer. Vi tar upp sekretessfrågor. Vi jobbar med hygienfrågan inom vård och omsorg, patientsäkerheten är en viktig del, men också förflyttningskunskap -för hur kan vi hjälpa till för människor utan att skada dem eller oss själva.

Den andra modulen är tvådelad. Den första delen handlar om vanliga sjukdomar i vård och omsorg, men också delar om matens betydelse när man är sjuk och vad man kan göra där i till exempel vård och omsorboenden för att det ska bli en trevligare situation.

Det finns flera praktiska tips kring det vardagsnära arbetet och de olika sjukdomstillstånd som man behöver vara uppmärksam på.

Den andra delen är en del om Covid-19, där det finns information och länkar till bland annat Folkhälsomyndigheten och andra officiella länkar.

Den tredje modulen handlar om etik och bemötande i livets slutskede. Dessa är viktiga områden för upplevelsen som vårdtagare.

Det är ett kunskapstest efter varje sådan här modul. Det första testet är ett flervalstest, det andra testet efter modul två är en prioriteringstest som studenterna får göra, där man får prioritera olika åtgärder.

Den tredje är en skrivuppgift där man får reflektera över det man lärt sig.

Man ska reflektera över de olika delarna som tas upp i utbildningen. Till exempel i den om vård i livets slutskede så finns en fråga om hur man tänker kring sin egen död. Det är viktiga frågor att fundera över när man möter människor i livets slutskede. Och efteråt får man ett arbetsintyg.

-Jag svarar gärna på frågor om samhälls- och krisberedskap, inom områden som Folkhälsomyndigheten kanske inte har ett direkt ansvar för.

Tack, frågor?

-Göteborgsposten. Siffrorna över västra götalandregionen, det planar ut litegrann där. Kan ni analysera och berätta om era slutsatser?

-När man har den här typen av siffror, där man sett en nedgång efter helgen och sen har det gått ner, vi hoppas på att det håller i sig.

-TT först en fråga till Socialstyrelsen om IVA-platserna, är det även med personalförsörjning?

-När vi säger disponibla så menar vi material och personal.

-Och ni pratar om att man fått en ökning av dödsfall i intensivvårdsplatser. Finns det för lite personal där?

-Vi har inte fått några sådana signaler.

-Och signalerna är svåra för oss att analysera. Arbetsgivarna har beslut som fattas av vårdpersonalen, det finns stöd och besluten fattas nära de som har vårdbehovet.

-I slutet av mars pratade ni om att tillsätta en expertgrupp på Folkhälsomyndigheten, som skulle presenteras för någon senare. Hur går det med det arbetet?

-Det skulle kunna komma imorgon.

-Har det varit svårt att få tag på folk?

-Det är mer att det ska skötas korrekt.

-Aftonbladet, en fråga till Anders: Du nämnde att du ser en ljusning, med hänvisning till siffror. Kan du gå in mer på det?

-Om man hade tänkt att situationen utvecklats som den gjorde före påskhelgen hade vi kunnat tänka oss att siffrorna skulle gått till samma nivå som innan helgen eller ytterligare. Vi ser inte det just nu. Jag är lite försiktig, för det kan bli fel i rapportering, men vi ser inte den nivån vi hade innan helgen.

-Tänker du på vårdinlagda eller avlidna?

-Framförallt antalet rapporterade fall, men även avlidna. Men det är större fördröjning, man ska vara ännu mer försiktig. Det har fyllts på bakifrån, men grafen pekar inte som den gjorde innan helgen.

-Har ni analys om vad som gått rätt under helgen?

-Eftersom fallen som är på sjukhus och de som avlider, är en bild av insjuknade för veckor sedan är det svårt att säga att det är påsken som påverkat det. Men åtgärderna som vidtagits, och de allmänna råden - de har kanske haft en effekten. Men det vill vi analysera och först bekräfta att det är en varaktig förändring.

-Ekot, en fråga till MSB, som ska presentera en nationell enkät där man ber allmänheten rapportera in sjukdomssymtom. Hur säkerställer ni att till exempel äldre svarar?

-Det kommer mer om det senare. Men rent tekniskt finns verktyget utvecklat, det är inte där utmaningen ligger. Men nationella enkäten ska vara ett stöd i smittskydds- och kommunikationsarbetet, för att rikta och anpassa insatserna på ett bra sätt. Det kommer vara möjligt att rapportera in andras symtom i det verktyget också. Tanken är att den databasen skapas och inte ska ha spårbar data, utan det är anonymt.

-Fler frågor?

-Ja, Dagens Nyheter. Jag undrar lite. Den försiktiga positivismen har funnits ett tag. När blir det ett faktum, när kan man konstatera att vi kommit över puckeln?

-Jag tror ni kan följa med på kurvan: Det är en tydlig nedgång. Om det stämmer är det inte bara en indikation, utan det har i så fall hänt något. De närmaste dagarna kommer visa det. Men det är klokt att vara försiktig vid varje dagsrapport, för man vet inte hur det är med data och så vidare. Får förhoppning är att det inte är omöjligt, men vi behöver några dagar innan vi säger säkert.

-Donald Trump säger att han drar in USA:s finansiering av WHO. Påverkar det på något sätt... Hur ser ni att det påverkar världens och Sveriges kamp mot smittan?

-WHO fyller en viktig uppgift att samordna arbetet kring smittsamma sjukdomar. De har varit en viktig aktör hela tiden. Att de har pengar nog för att utföra sin verksamhet är viktigt.

-SVT, en fråga till Anders Wallensten. Hur många procent av svenskar eller Stockholmare bedömer ni har haft covid-19?

-Bra fråga. Det är avgörande för hur man sen kan göra när det gäller att ta bort restriktioner och så vidare. Finns det en immunitet i befolkningen är det mindre sannolikhet för smittspridning. Det vet vi mer om när antikroppstester har gjorts på större skala i befolkningen. Det har inte kunnat ske, men det känns som om det är på gång, att kunna göra det inom kort.

-Men Anders Tegnell sa för någon vecka sedan att upp emot 10 procent hade sjukdomen, utifrån Stockholmstesterna, vilket innebar att 20 procent haft eller har sjukdomen.

-Om man tar punktundersökningen vi hade för några veckor sedan om Stockholmsområdet och la ihop med hur många som var smittade idag, det är mer osäkert jämfört med hur många som haft smittan. Den sortens undersökningar ger nog bättre underlag, och det signalerar om det finns immunitet.

-När har vi det svaret?

-Vad jag hört är antikroppstester på gång i större skala, och sedan måste man göra en vettig studie så man får ett representativt urval, men jag vet inte när. Men kanske när vi kommit över puckeln.

-Europaportaln på länk?

-Ja, hallå. Hej. Hörs jag?

-Du kan ställa din fråga.

-Jag har några övergripande frågor om EU. Jag undrar hur smittskyddssamarbetet ser ut på EU-nivå konkret. Vad handlar det om?

-Vi har en myndighet som är en samordnande myndighet för Europa. De har en hel del samordnande uppdrag. Som ni kanske vet rapporterar de antal fall från olika länder. Det finns också ett nätverk där man kan ställa frågor om hur det ser ut i andra länder. Det är en diskussion där man hjälper varandra med frågor som uppstår, så ja, det finns. Vi har i övrigt kontakt med nordiska grannar i synnerhet för att diskutera hur vi gör och hur man tänker och vart man går på väg.

-Inför att man lättar på restriktioner, planerar Sverige samarbete med andra EU-länder? Att man har något gemensamt exit, och i så fall hur?

-Det är klart att det är viktigt att det finns en kunskap om vad som fungerar och inte, vad som är bäst praktiskt. Men situationerna är nog olika i länder beroende på hur många fall man haft och hur mycket immunitet man har, och vilka åtgärder man har. Det är unika situationer och man måste hantera det var och en för sig. Men det finns ju kunskap man kan dela.

-Vi fortsätter här inne.

-Vad händer efteråt? Med rekommendationerna. Hur förändras strategin?

-Först när vi ser en varaktig nedgång kan vi tänka: Hur kan vi lätta på saker som införts. Men det är beroende på immunitetsläget i befolkningen. Vi väger samma de sakerna. Men vi håller ut innan vi säger att det är bestående. Men dag till dag behöver vi tänka på vad som händer.

-Det har funnits stark kritik, har det fått er att vackla?

-Jag tycker att kritiken bemöttes igår bland annat. Vi fortsätter och har stöd från forskare i samhället. Det finns olika bilder. Men vi har gjort det vi tror på i smittskyddsarbetet.

-En fråga till från Göteborgsposten. Att det ljusnar lite, kan det ha att göra med att man inte analyserar på samma sätt under helgerna?

-Nej, det har jag svårt att tro. Det är patienter vi pratar om och de ska testas. Däremot måste vi vara försiktiga framöver, med till exempel personal som har lindriga symtom. Det kan ge en falsk ökning av antal fall. Vi särskiljer de fall som testas av annan anledning än sjukdom. Vi måste följa kurvan så vi inte ändrar strategi när det gäller provtagning.

-Då var vi klara, vi fortsätter ta intervjuer utomhus också. Jättebra, alla ute.